

„Dvorudarjem“ pa je na pomoč prihitel slaven strokovnjak v takih vprašanjih, dr. Schäffle, bivši kupčijski minister avstrijski pod Hohenwartom, ki je o narodnem gospodarstvu že mnogo izvrstnih knjig spisal. On je pred kratkim na svetlo dal knjižico, v kateri dokazuje, da denar ni blago, kakor vsako drugo, ampak da je njegova cena nekoliko različna od prave vrednosti. Zlat in sreberni denar ima namreč toliko naravne cene v sebi, kolikor je žlahtne rude v njem, pa tudi nekaj več, kolikor mu država večo ceno posili. Če je namreč država zmožna, posiliti celó nepokritemu papirnatemu denarju nekoliko ceno, zakaj bi ona ne zamogla siloma odstraniti one majhne razlike, ki se od časa do časa pojavljajo v razmeri vrednosti med zlatom in srebrom? Cena srebra proti zlatu se vedno premika med razmerjem 1:15 in 1:16, včasih zlato nekoliko poskoči in srebro odjenja, včasih srebro poskoči in zlato odjenja. Če se pa to razmerje vsled dogovora vlad določno in siloma postavi in uredi na vrednost 1:15,5, in če potem vse vse države obojno veljavo sprejmejo, potem se ni bati, da bi se cena obeh rud še premikala, ker posilna veljava (zwangskurs) bo imela že toliko moč, da majhne, začasne razlike v vrednosti obeh rud potlači in zadaši; ako bi se pa v teku časa pokazala stalna sprememba v razmerni vrednosti obeh veljavnih rud, potem se še zmirom lahko razmera 1:15,5 spremeni in ravnotežje je zopet doseženo. Videti je toraj, da imajo „dvorudarji“ prav; kajti vprvič se ni bati, da bi žlahtne rude zmanjkalo, ako se poleg zlata potrdi tudi sreberna veljava, drugič pa se pomaga onim, ki so pri zlati veljavi na slabšem, ker morajo srebro jemati le kot drobiž in ne kot denar, ter so na škodi za toliko, kolikor cena zlata nadkriluje enako imenovano ceno srebernega drobiža. Slovenci smo večinom reveži, toraj se bomo vdarili na stran „dvorudarjev.“ Bomo videli, do kakih sklepov bodo prišli pri denarnem kongresu v Parizu!

Politični pregled.

V Ljubljani 16. marca.

Avstrijske dežele.

Šolska komisija gospodske zbornice je izdelala svoje poročilo o znižanju šolske dolžnosti. To poročilo neče nič vedeti o tem,

da bi se deželni zborom prepustilo odločanje o tem, ali se ima po šestem letu šolanje še nadaljevati ali ne, vendar hoče vladi dati pravico, da na deželi spregleda, kolikor se da, šolsko obiskovanje v zadnjih dveh letih. V stvari tedaj pritrjuje, da je predolgo šolanje hudo breme za prebivalce, in da so potrebne olajšave, vendar avtonomnemu načelu neče nič privoliti, kakor se od stranke centralistov ne more drugače pričakovati. Vendar pa je bilo morda vse to delo šolske komisije v gosposki zbornici zastoj; kajti ta komisija bila je voljena še od prejšnje večine; med tem časom pa se je pokazalo, da se dá tudi v gosposki zbornici doseči večina za vladne predloge, toraj je mogoče, ako vlada pritisne na zbornico, da se bodo predlogi šolske komisije zavrgli, ter da bo tudi gosposka zbornica sprejela postavo po Lienbacherjevemu načrtu.

Česki listi so nevoljni, da predsednik **Smolka** ni izrazil sočutja državne zbornice za nesrečo, ki je ruski narod zadela, zgubivšega svojega cara na tako grozen način. Češki poslanci so želeli, naj Smolka to izreče, pa poljski klub se je odločil zoper to, v Poljakih še v pogledu na toliko grozno smrt ne more niti za en trenotek zamreti podedovano sovražstvo do Rusov in njih cara. Taka vsaki krščanski ljubezni in vsaki lepi šegi protivna politična strast se zamore le grda imenovati! Celó nemški listi obžalujejo, da naša zbornica ni našla nobene besedice za katastrofo v Petrogradu, ko je vendar celo republikanska zbornica ameriška izrekla Rusom svoje sočutje zaradi zgube cara, ki mora kot „samodržec“ vendar zoper biti republikancem. Še naši ustavoverci so hoteli, izreči svojo grozo nad takim zločinom; le srd Poljakov se ni dala omečiti. Zavoljo tega bi bili vendar lahko Poljaki ostali in v ničem ne bi bili zatajili svojega domoljubja, ako izrečejo svoj gnjus nad zavrattnim umorom, ki ga mora vendar vsak pošten čutiti. Ravnanje predsednika Smolke se povsodi obsoja, slepa jeza in sovražnost Poljakov se kaže v grdi luči, in težko je verjeti, da bi bili s tem činom kako uslugo storili svojim rojakom v Rusiji, še menj pa Avstriji, ki na ta način novega cara že pri njegovem nastopu žali, ter ga napolnuje z nevoljo zoper našo državo.

Čuje se, da so česki poslanci posebej šli

k ruskemu poročniku, ter mu izrazili svoje sočutje.

V **Pragi** raste razdraženost zoper profesorje na univerzi, ker ti pri vsaki priložnosti nemške študente ščujejo, naj demonstrirajo zoper ravnopravnost češkega jezika. Ti profesorji se namreč bojé, da bodo zgubili mnogo poslušalcev, kedar se nastavijo česki profesorji, in da bodo tako škodo trpeli pri „Kollegiengeldu“.

Davkovski odsek pretresuje davek na petrolej. Vsled povišane colnine se bo kila petroleja za 10 kr. podražila. Poslanec **Nabrgoj** pravi, naj se ta postava odloži, ker je Trst že po drugih davkih močno zadet.

Vnanje države.

Vse zanimanje mednarodne politike se zbira okoli vprašanja, kake nasledke bo imela **sprememba vladarjev v Peterburgu**, kaj misli, kaj namerava **novi car**? Francoski listi so polni upanja, da se bo novi car nagnil na francosko stran. Nemci so v velikih skrbih, vendar se še tolažijo, da bodo okolnosti novega cara primorale, okleniti se nemško-avstrijske zveze. Drugi nemški listi mislijo, da zavoljo notranjih zmešnjav caru ne bo ostajalo časa, pečati se z inostranskimi vprašanji. Grki so tudi začeli bolj upati na srečno rešitev njih terjatev, ker je novi car v žlahti z grškim kraljem. Tudi Bolgari upajo, da bo Aleksander III. kot slavjanoljub skušal dosežati popolno osvobodjenje bolgarskega plemena, ter da bo polumesec zapodil v Azijo. Vsa Evropa je v zmešnjavi, dokler se ne vé, kam se bo nagnila ruska politika pod novim carom. Nemško-ruska zveza, ki je toliko časa merodajno uplivala na vse dogodke in spremembe v Evropi, ta je postala zdaj zeló dvomljiva, in nihče ne vé, kako se bodo zdaj velesile razvrstile med seboj. Nemci si vse prizadevajo, da bi utolažili novega cara, ter ga pridobili za svoje koristi in namene.

Novi car pa ni otrok ali neiskušen mladeneč, da bi se kar tako pregovoriti in preslepiti dal; on je dorastel mož v polnomočji možke čvrstosti in razumnosti, on bo delal po svoji glavi na korist Slovanstva.

Močno se tudi ugiblje, ali in kake preuredbe se smejo v Rusiji pričakovati. Eni pravijo, da se bo v kratkem sklical nek državni zbor, iz vsacega zemstva po dva poslanca; pa ta zbor ima do zdaj le posveto-

Bodi vklet ti ruski narod,
Ker si vmoril svojga cara!
Groza strese poslušalce,
Ko so čuli trojno kletev,
Srce krči se jim v prsih,
Tuge polni so obrazi,
Vse je tiho, kakor v grobu.
Zdaj prerije se na plan
Starček siv, častite brade,
Dolgih las, postave krepke,
Rus je stare korenine;
Roko proti nebu dvigne,
Svoj mogočni glas povzdigne,
In tako zavrne popa:
„Oj, ne kolni ruske zemlje,
Da je pila carsko kri!
Petrograd ni ruska zemlja,
To je mesto zapadnjakov,
Evropejcev bogotajnih,
Ki na svete ruske tla
So prinesli strup nevere,
Z njo okužili mladino,
Ter razum jej zdravi zmedli;
V tem so vgnjezdili se mestu,
Tu zatrli rusko šego;
Petrograd je nemško mesto,
Tukaj niso ruske tla. —
Oj, nikar ne kolni zraka,
Ker ga je morilec dihal!
Ruski zrak tako je čist,

Kakor rusko je poštenje;
Zrak, ki ga morilec dihal,
Došel nam je od zapada,
Mrzel, ko ledena burja,
Ki mori spomladne rože,
Ojster, ko strupeni veter,
Ki mori ljudi v puščavi.
To je gnjile smrad Evrope,
To svoboda je brez Boga,
To je vera brez ljubezni,
To je pravost brez vesti;
Naša čud globokočutna
Takih ukov ne strpi!
Ne preklinjaj našga roda,
Da je svojga cara vmoril!
Reci, da je Rus očeta
Vmoril, hočem ti verjeti,
A da Rus bi cara vmoril,
Ne verjamem ti nikoli.
Ti morilci niso Rusi,
To odpadniki so naši,
Renegati, janičarji
Po evropski izgojeni,
So sinovi nam zgubljeni.
Truplo nič ni, duh oživlja,
Duh hudobni, ki jih vodi,
Duh nevere, prekucije,
Nezvestobe, nezahvale,
Duh sovražen domovini,
Duh napuha in zavisti,

On ki je na križ pribil
Krista nam odrešenika,
Duh, ki je morilce vodil,
Jim orožje v roke stisnil,
Duh zapadni, ne pa ruski,
Ta umoril nam je cara!
„Dobro, dobro!“ se zasliši
Iz vse množice številne,
Ko je starček izgovoril,
In tako jim vest tolažil;
Vsem otajajo se vrta,
Novi spremljajo izdih
Iz oči deroče solze,
Svetle, kakor pozno jutro. —
Zdaj se ljudstvo v stran odmika,
Glej, kaj pride od severa:
Patriarh v obleki častni,
In za njim vsi generali
In mogočni veleknazi.
V sredi pa med njimi stopa
Aleksander Aleksandrov,
Veleknez, naslednik cara,
Sin nesrečnega očeta.
Patriarh pred ljudstvo stopi,
Vzdigne roke proti nebu,
Truplo cara blagoslavlja
In za njega dušo moli. —
Zvon mrtvaški zdaj zapoje,
Strel s trdnjave zagrmí,
Ljudstvo pade na kolena,

valno moč, postav pa ne sme delati. Prvi čin novega cara je bil ta, da je imenoval svojega brata Vladimira za načelnika garde. Za prve tedne bo dosti opravila s pogrebom ranjega cara in z lovom na morilce. Pravijo, da je tudi že novi car dobil žugalne pisma od nihilistov.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 17. sušca. Zdaj ko celi svet le o groznem umoru ruskega cesarja govori, moram tudi jaz s tem predmetom pri-četi. Čudno je namreč, kako so ljudje hitro s svojo sodbo gotovi. Slišal sem namreč tako govoriti: „Ruskega cesarja so gvišno Slovenci vabili, zato kir je z Nemcem držal.“ Slišali so ljudje nekaj zvoniti, da je bil ranji car Nemcem prijazen, in ker mislijo, da so tudi na Ruskem samo dve stranke, ena slovenska in ena nemškutarska, zato pridejo do tacega sklepa. Mogoče je tudi, da si nemškutarji take pravljice izmišljujejo, samo da bi Slovence ogrdili in jih ljudem kazali kot neke pošasti, katerih se je treba bati. Ha, ko bi se nas le kdo bal, potem bi naša reč ne stala tako na slabem, kakor v resnici stoji! Pa ravno ker se nas vlada nič ne boji, zato se še ne zmeni, da bi našim željem vstregla. Kamor pogle- damo, je stanje našega naroda zares žalostno: na Koroškem, na Štajerskem, na Primorskem, na Kranjskem, povsod revščina, Slovenec pov- sodi še zaničevan, njegov jezik izključen iz šol in uradnij, med Slovenci samimi pa ne- sloga, neka mržnja, neka malomarnost in za- spanost! Kje so tisti časi, ko je bilo še vse navdušeno za narodni napredek? Pač nismo nič na boljem bili, ko zdaj, pa rodoljub je vsaj tolažbo imel in veselje nad splošno nav- dušenostjo. Ravno pod Taaffejem, ko smo se nadejali novega razcvitanja našega narodnega gibanja, ravno zdaj je vse kakor ovenelo in zamrlo! Prčakovali smo od dne do dne kake vesele novice iz Dunaja, pa zdaj smo nehali upati, ker vidimo, da od sedanje vlade nemamo nič pričakovati, ker se ona za naše pritožbe ne zmeni, in če bi se, je preslabotna, da bi si upala pravici prostor predreti; vedno se še preveč plaši ustavovercev in menda tudi Nem- čije, ki za nemško-liberalno stranko stoji in ki jo Schönerer neprenehoma na pomoč kliče.

Si raz glav klobuke sname,
Ter za svojga cara moli. —
Ko je zvršena molitev,
Patriarh na stran odstopi,
Vmaknejo se generali,
In pred mrtvo truplo stopi
Aleksander Aleksandrov,
Veleknez, naslednik cara,
Sin nesrečnega očeta.
On pripogne s k mrliču,
In poljubi ga na čelo;
Ga objame in ga vzgigne,
In prenese ga na voz,
Ki pripravljen tam stoji,
Da odpelje drago pezo
V žalujoči carski dom. —
Zdaj pristopi trojna straža,
Cara novega pozdravi
In zvestobo mu priseže
Glasno pred vsem zbranim ljudom. —
To na novo vname Ruse,
Nova nada jih navdahne,
Da pozabijo na žalost,
In iz tisoč krepkih grl
Se po zraku klic razlega:
„Živio naš novi car,
Aleksander Aleksandrov,
Sin nesrečnega očeta,
Up in dika vse Rusije!“

F. Haderlap.

Dokler bo Bizmarkova Nemčija kot zmago- valna predsila zvonec nosila v Evropi, tako dolgo bodo tudi naši nemško-liberalci vedno ob sabljo trkali in avstrijske vlade ne bodo našle poguma, v kateri koli malenkosti žaliti njih predsodkov in predprav. Za avstrijske Slovence bila bi velika sreča, ko bi se res zgo- dilo, česar se nemci bojé, da bi namreč novi ruski car zvezo sklenil s Francozi ter da bi potem Rusi in Francozi prav dobro naklestili Pruse. Le na ta način se da mogočnost in gospodoželjnost iz prusomanov izbiti; in kedar se to zgodi, bomo tudi mi avstrijski Slovani laglje dihali, ker bodo vsled tega tudi naši Nemci bolj pohlevni postali.

O volitvah za kupčijsko zbornico še zdaj ne vemo, ali bodo in kedar bodo. Na celi stvari bi nam ne bilo nič ležeče, ako bi ravno ne šlo za tiste dva poslance, ki jih zbornica v deželni zbor voli; kajti sama na sebi nam ta zbornica nič ne koristi in nič ne škodi, njeni sklepi so malo merodajni, njena kompetenca zelo omejena. Ker pa gre za tista dva pos- lanca, se bomo morali že nekoliko potruditi, kedar volitve pridejo, da nas ne prehité nas- protniki.

V trgovinskem oddelku nam bo trda šla, ker naši „kaufmanni“ še zmirom radi z Dež- manom na eni vrvi vlečejo, in mnogi iz njih ne čutijo prav nič v sebi tiste domovinske ljubezni, ki marsikterega človeka do najskraj- nejših žrtev žene. Čudno je zares, da so člo- veški značaji tako različni! So tudi ljudje, ki ne čutijo nobene hvaležnosti za deželo in narod, ki jim dobiček in kruh daje; denar vzamejo od kmeta, sicer pa zaničujejo njega in ves slovenski rod; v srečo si štejejo le to, da znajo nemški in da jih ljudstvo za „go- spode“ kliče. Najboljše zdravilo za take bi bilo pač to, ko bi nekoliko poskusili nemško deželo, ki jim je tako draga, ko bi videli, kako se tam godi, morda bi se poboljšani k nam vrnili in bolj spoštljivo sodili o svojih slovenskih rojakih.

Večo važnost, ko volitvam v trgovinsko zbornico, pripisujem onim v mestni odbor. Letos so tla za nas ugodna, ker nam vlada ne bo nasprotovala, letos moramo narediti glavni naskok na sovražnikovo trdnjavo, če letos ne zmagamo, potem ne bomo nikoli več. V dru- gem razredu je bila razlika lani le majhna; le še nekoliko bolj napnimo svoje moči, in zmaga mora biti naša. Ako imamo le dva razreda, potem smo že na konji, če ne letos, pa prihodnje leto. Mogoče pa je zmagati tudi v prvem razredu, se ve da le potem, ako bi se nasprotniki prehudo ne branili; kajti po številu so brez dvoma pred nami in le silna agitacija na naši in malomarnost na oni strani zamore nam pridobiti zmago v tem razredu. V prvem razredu bodo okoliščine za narodno stranko tako dolgo težavne ostale, dokler se tam število naših volilcev ne pomnoži, kar se zamore se ve da le v teku let počasi doseči. Drugače pa je v drugem razredu; tam je mnogo več narodnih, ko nemškutarskih meščan- skih volilcev; odločujejo pa v tem razredu uradniki in penzijonisti. Ako ti vsi z nemško stranko potegnejo, kakor so bili do sedaj na- vajeni, potem nimamo upanja do zmage. Ker je pa verjetno, da letos razni šefi ne bodo tako pritiskali na niže uradnike v „ustavovernem“ smislu, ker se celo nadejamo, da bo naš čast. deželni predsednik bolj naši ko nasprotni stranki kazal svoje simpatije, zato mislimo, da je letos zmaga v drugem razredu mogoča, ako se volilnega dela krepko in umno po- primemo. —

Domače novice.

V Ljubljani, 19. marca.

(Volitve za trgovinsko zbornico) se bodo vršile — po poročilu „Novic“ — še le pri- hodnji mesec. Centralni volilni odbor še ni postavil kandidatov.

(Dr. Vinko Gregorič), goriški Slovenec, je imenovan za sekundarija pri tukajšni de- želni bolnišnici.

(Opomin). Nek prijatelj nam piše: „Lastna skušnja, naj boljša učenica“; zato opozorujem duhovne brate, da naj se škode varujejo. Na- povedi in izkazi za odmerjenje desetletnega davka od cerkvenega in družega nepremaklji- vega posestva se bodo kmalo od vseh strani na „Gebührenbemessungsamt“ pošiljali. Te pošiljatve, če tudi pridejo od vrada (farnega) na vrad (davkarski), niso poštnine proste in kazen za take pisma ni le dvojna, kakor pri družih listih, ampak desetkratna poštnina. Tedaj, gospodje pozor!

(Knjižica o ravnopravnosti slovenskega je- zika), ki jo je v nemškem jeziku spisal Pom- ladinovič, in ki je tiskana v Pragi, dobiva se v „narodni tiskarni“ za 80 kr. Kedar jo preberemo, hočemo o njej spregovoriti. Reči se more, da je o pravem času dobro došla, da bi jo prebirali le tudi tisti, za ktere je namenjena, namreč oni nemški krogi, ki na- našim težnjam dostikrat nasprotujejo iz golih predsodkov, ker so o naših razmerah in željah ali premalo ali pa slabo podučeni!

(Zmrznil) je 62 letni kovač Smrekar iz Gabra pri Zatični. Mož se je bil upijanil, ter v snegu zaspal, kjer so ga potem našli zmrz- njenega.

Razne reči.

— Zadnje trenutke ruskega cara Aleksandra II. opisuje eden od tistih, ki so cesarja spremljevali, nekoliko drugače, ko prej- šne poročila časnikov, in sicer se zamore tej priči bolj verjeti, ki je bila navzoča. On pri- poveduje tako: „Cesar je dobil že prej iz Genfa svarilni list, naj se ta dan nikar ne poda k vojaški paradi, vendar se on za to svarilo ni zmenil, in je šel iz palače. Po pa- radi je šel k veliki kneginji Katarini Mihaj- lovni na kosilo. Od tod podavši se domu, bilo je okoli dveh popoldne, zaslišal se je močen pok, vsled kterega se je cesarjev voz močno poškodoval. Cesar je hitro skočil iz voza. Eden od oficirjev je skočil k njemu in ga vprašal: „Gosudar (gospodar), ali ste ra- njeni?“ „Nisem, hvala Bogu,“ reče cesar, „nič se ne boj, pa poglejmo, koliko je ranjenih (od spremstva)“. Ležalo je več ranjenih na tleh, nekaj kozakov iz spremstva, pa nekaj civilistov, ki so slučajno mimo šli. Cesar je stopil k enemu od ranjenih kozakov, in ukazal, naj ga odnesó v bolnišnico. Tih cesarja se je ruval en vojak od Preobrašenske garde s tistim morilcem, ki je prvo bombo zagnal. Morilec je držal v eni roki revolver, v drugi pa nož; pa vojak ga je trdo držal za obe roki. Morilec je mlad, bled, plavih (rumenih) las, z majhnimi muštacami, bil je gospodski oblečen. Cesar je morilca pogledal ter ga ukazal odpeljati. Cesar je zdaj hotel peš domu iti, akoravno ga je kočijaž prosil, naj se v voz nazaj vsede. Med tem je privrelo mnogo ljud- stva skupaj. Ko je cesar peš med ljudmi ne- kaj korakov naprej šel, stopil mu je iz mno- žice ljudstva eden nasproti, ter vrgel drugo bombo cesarju z vso močjo pod noge. Cesar se je hitro prekrižal. Zaslišal se je strašen

pok, in vsi okoli stoječi so na tla padli. Ko se je dim nekoliko razkadil, videli so cesarja vsega v krvi na tleh ležati. Tisti morilec, ki so ga vjeli, se piše Rusakov. Drugi morilec pa, ki je cesarja zares ubil, je ušel med množico ljudstva. Cesar je vmrl 17 minut pred četrto uro. Ko je mrtvaški zvon zapel, se je začel neki študent na glas smejeti; ljudje pa, to videti, so padli po njemu in ga ubili s pestmi. Tudi onega morilca, ki ga je vojak držal, hoteli so ljudje ubiti, pa policija ga je branila. Morilec Rusakov je študent rudarske akademije, pravijo, da je užival celo cesarsko štipendijo! Polkovnik Dvoršicki, ki je morilcu revolver in nož iz rok iztrgal, je bil od druge bombe tudi ranjen, in leži. Bilo je od obeh bomb 18 ljudi ranjenih, nekteri so že umrli.

— Smrt ruskega cesarja Aleksandra II. se popisuje tako:

Bilo je v nedeljo 13. sušca (tedaj ravno isti dan, kterega se je l. 1848 velika prekucija pričela). Imeli so vojaki parado, pri kterej je bil navzoč cesar, cesarjevič naslednik in drugi veliki knezi, pridani tujih poslanstev, generali itd. Ob treh je bila parada končana, in cesar se je vsedel v voz in se peljal domu. Po ulicah so bili delavci, ki so sneg kidali. Ko se je cesar pripeljal blizu palače velike kneginje Katarine Mihailovne, zaslišal se je kakih 100 korakov od konjušnega mosta glasen pok. Bomba je priletela pod cesarjev voz, ter počila pod njim. Voz se je zdrobil, šipe pri vratih so zašklepetale, pa cesarju se ni nič zgodilo. Cesar je stopil bled pa hladne krvi iz voza in je prašal svoje spremiljevalce, ki so poleg voza jezdarili: „Ali je kdo ranjen?“ Komaj pa to izgovori, priletela je že druga bomba ravno cesarju pod noge, in videli so cesarja na tla pasti. Na enkrat so bile na tla vse rudeče od carove krvi. Ko bliže k njemu stopijo, našli so ga v groznem stanju. Obe nogi sta bili odtrgani, en kos bombe mu je priletel v trebuh in eden v lice. Kri je na vse strani crlala od njega. Cesar je ležal brez zavesti na tleh. Mislili so, da je že mrtev. Veliki knezi in generali so zdaj prihiteli na mesto. Policaji so pritekli od vseh strani. Privrelo je na stotine ljudstva in videli so svojega cara v prahu in krvi ležečega. Vse je bilo prestrašeno. Vzdignili so cara in ga en čas nesli, potem pa so ga položili na sani. Ko je zdravnik rekel, da car še živi, zavezali so mu rane za silo in ga peljali na dom. Tam je zdravnik profesor Botkin precej spoznal, da ni nobene rešitve več. Vendar so caru precej obe nogi odrezali. Pa on ni prišel več k zavesti, ter je izdihnil dušo ob pol štirih. Kakor v sanjah prejel je vendar še najsvetejši sakrament. Carevič naslednik je stal pri njegovi smrtni postelji. Mrtvaški zvon je zapel, adjutant je stopil na balkan pred palačo in naznanil je zbranemu ljudstvu: „Cesar Aleksander je umrl!“

Precej pri napadu niso vedeli, ali bi lovili morilce, ali bi ranjenim na pomoč priskočili. Videlo se je, da so bombe metali tisti delavci, ki so sneg kidali. Dva od teh so prijeli, tretjega pa so kozaki na mestu razsekali. Eden od tistih dveh, ki so ju prijeli, klical je za drugimi delavci, ki so vbežali: „Povejte mojemu očetu, naj me za mrtvega šteje!“ Pozneje so policisti prijeli še več sumljivih oseb, pa le za enega se gotovo vé, da je bil napada kriv. Pok od bomb je bil tako močan, da so počile šipe bližnjih svetilnic. Velikanska množica ljudstva se je valila po ulicah in vsi so cara milovali in morilce preklinjali. Bombe so ranile in vsmrtili tudi

nekaj policistov, vojakov in civilnih oseb, med njimi eno žensko in enega otroka. Več kozakov je mrtvih; policijski poveljnik Dvoršicki ima 45 ran na telesu, tako so ga zdelali kosčki od bombe, ki se je razletela. Eden od od prijatih morilcev je potegnil revolver, da bi se ubranil, pa Dvoršicki mu jo je iz rok izbil. Ko je adjutant pred palačo zbranemu in čakajočemu ljudstvu naznanil, da je cesar ravnokar umrl, začeli so se mladi in stari na glas jokati. Po vseh cerkvah so zapeli zvonovi, bil je trenotek silne žalosti za mesto Petrograd. Vse oštarije in štacune so se morale zapreti.

— Žalost v Berlinu. Tudi v Berlinu so se silno prestrašili, ko so zvedeli grozno smrt ruskega cara. Ljudstvo se je gojtilo pred cesarsko palačo, ker se je vedelo, kako hudo bo ta vest cesarja Viljema zaboela. Pravijo, da se je cesar Viljem del časa bridko jokal. Državni zbor nemški je izrekel cesarju Viljemu svoje sočutje, ker je zgubil najboljšega prijatelja. V Berlinu se hudo boje, da pridejo zdaj slabi časi za Nemčijo, ker ne bo imela več zaslombe pri Rusiji. Vse oči se obračajo v kneza Bizmarka, njemu izročajo vso skrb za Nemčijo, on je zdaj še le prav mož političnega položaja.

— K pogrebu v Petrograd pojde v imenu cesarja nadvojvoda Karol Ludovik. Razun njega pa še po trojni oficirji od obeh polkov, ki nosita ime ranjcega cesarja, namreč 2. pešpolka in 11. ulanskega polka.

V založbi moji so ravnokar na svitlo prišle nove bukve:

Vijolice,

ki so jih nabrali viskočastiti gospod Janez Volčič bratom in sestram vednega češčenja sv. Jožefa, z dovoljenjem prečastitega ljubljanskega knezoškofijstva. Te prav čedno natisnjene bukve obsegajo na 572 straneh 31 premišljevanj, sedem nedelj, eno devetdnevnic, eno tridnevnic in en teden — v čast in slavo svetemu Jožefu, potem navadne krščanske pobožnosti: jutranje, večerne molitve, 3 svete maše, spovedne, obhajilne molitve, molitev za odpustke, litanijske v čast svetemu Jožefu, lav-

retanske litanijske vseh svetnikov, nektre molitve v čast svetemu Jožefu, sveti križev pot, mašne pesmi, pesem v čast svetemu Jožefu in Marijne pesmi. (6)

Po pravici se imenujejo te bukve „Vijolice“; kakor so namreč vijolice ponižne, pa tolikanj ljubljene, lepo dišeče spomladanske cvetlice, tako naj bi bili ponižni, bogoljubni vsi, ki jih bodo prebirali in se mogočnemu varhu sv. Jožefu priporočevali, da on, ki je tako blizo pri Jezusu in Mariji, nam je vedni pomočnik, posebno še zadnjo uro našega življenja.

Veljajo pa te bukve nevezane 70 soldov, usnjate 1 gl. 30 sold., pozlačene 1 gl. 70 sold.

Matija Gerber,
bukvozev.

Vbožno življenje in prebitko trpljenje našega gospoda Jezusa Kristusa in njegove presv. Matere Marije

je naslov ravno kar na svitlo dane prelepe knjige po zapisnikih Klemensa Brentano, kakor mu je narekvala po vsem krščanskem svetu znana Katarina Emerih.

Prekrasno delo kinča čez 60 lepih podob, ki predočitujejo sloveče kraje in druge znamenite reči.

V knjigi se nahajajo najpred predpodebe stare zaveze, kakor jih je v premišljevanji gledala Katarina Emerih in so v kaki zavezi z Odrašenikom. Do zdaj ni bilo tega še ničesar natisnjenega. — Potem sledijo vse skrivnostne prikazni o neomadežanem Spočetju M. D.; o mladostnih letih D. M. in J. Kr. Potem se nahaja vse že znano in še neznano o javnem življenju Jezusovem; o njegovem trpljenju in smerti, vnebohodu, prihodu sv. Duha in vnebovzetju D. M.

Za sklep sledijo naznanila o delovanju in smerti sv. apostelnov. (1)

Celo delo bo obsegalo 20 zvezkov po 6—8 pól; cena po 42 kr. brez poštuine. Prva dva zvezka sta že na svitlem, drugi bodo redno sledili.

Izgledna zvezka se lahko vidita ter na celo dele naročuje

v katoliški bukvarni.

Telegraafske denarne cene 5 marca.

Papirna renta 73 70 — Sreberna renta 74 10 — Zlata renta 89 45 — 1860letno državno posojilo 130 75 — Bankine akcije 815 — Kreditne akcije 287 50 — London 118.80 — — Ces. kr. cekini 5.55. — 20-trankov 9.31

Ces. kr. izkl. privil.

Patentirana mizna oprava za praznike.

Ta lepa mizna oprava je nekaj novega, izvrstnega. Vsaka hiša bo lahko ponosna na tako mizno opravo. V vsak kos, tedaj v vsak nož, vsako žlico in vsake vilice je vdelen lep, ponarejen zlahkni kamen, da je videti kakor ametist, ali kakor opal, zafir, rubin ali pa smaragd. Tvarina, je bela kakor srebro, in taka ostane na leta. Za 10 let dobri stojimo, da bo blago belo ostalo. Dobi pa se 24 kosov te lepe mizne oprave 3 gl. 75 kr., in sicer:

- 6 nožev za praznike.
- 6 vilic „ „
- 6 žlic „ „
- 6 žličic za za kavo za praznike.

Tedaj 24 kosov, vsi vkup za 3 gl. 75 kr., in pri tem še za 10 let dobri stojimo, da bo blago belo ostalo in da je dobro. Kdor vzame pa na enkrat 48 kosov, pošljemo mu jih v nalašč za to narejenem zaboju in sicer za 7 gl. vsih 48 kosov. Iz istega blaga imamo še v zalogi in prodajamo: Zajemalnike za juho po 35 kr., zajemalnike za mleko po 35 kr., težke zajemalnike za prikuho po 45 kr., velike tase po 90 kr., posode za mleko po 2 gl. 50 kr., posode za čaj po 3 gl., posode za sladkor s pokivalom po 1 gl. 80 kr., druge, večje posode za sladkor po 2 gl. 40 kr., lepe svečnike v gotiškem slogu, par 2 gl. 25 kr., par še lepše izdelanih svečnikov 3 gl. 25 kr., posode za poper in sol po 60 kr., posode za jesih in olje iz opiljene glažovine po 3 gl. 50 kr., če so na dva dela, in po 4 gl. 75 kr., če so na štiri dele uredjene, velike posode za žveplenke po 1 gl. 20 kr., tabakire s poskočnim pokrovom po 1 gl. 25 kr., šaljive zapiralnike za flaše po 3 za 60 kr., in še veliko drugih reči. 10 let poročstva, da je blago dobro in da belo ostane. (2)

Denar naj se pošlje naprej, ali pa naj se blago naroči in ga bomo poslali s poštnim povzetjem.

Blau & Kann, General-Depositeurs,
Wien, I., Heinrichshof.

Opomba. Pokažemo lahko na stotine pohvalnih in priznalnih pisem. Ponarejevanje tega blaga je postavno prepovedano.